خراسان روزنامه صبح ایران
سه‌شنبه ۹ مرداد ۱۳۹۷ . ۱۷ ذی‌القعده ۱۴۳۹ . شماره ۱۹۸۷۹

رئیس دانشکده منابع طبیعی و محیط زیست دانشگاه فردوسی گفت: کلیت مدیریت موضوع ریزگردهای قره‌قوم را هکارهای فرا منطقه‌ای دارد و با توجه به شرایط مالی و علمی کشورهای ترکمنستان و افغانستان نمی‌توان انتظار اقدامات خاصی از سمت آن دو کشور داشت، پس با توجه به این شرایط راهکار اصلی استفاده از دیپلماسی در حوزه محیط زیست با این کشورهاست، موضوعی که تاکنون دیده نشده و اگر هم بوده به موفقیت نرسیده است.

دیپلماسی کلید حل مشکل ریزگردهای قره‌قوم

گفت و گو

نماینده وزارت خارجه در شمال و شرق کشور:

ریزگردها در مشهد ارتباطی به قره‌قوم ندارد

شرکت اول- در حالی که رئیس دانشکده منابع طبیعی و محیط زیست دانشگاه فردوسی حوزه دیپلماسی را در پیگیری موضوع ریزگردهای صحرای قره‌قوم دارای نقص می‌داند اما نماینده وزارت امور خارجه در شمال و شرق کشور به طور کل این موضوع را رد کرده و می‌گوید ریزگردهای مشهد ارتباطی با صحرای قره‌قوم ندارد. رئیس نمایندگی وزارت امور خارجه در شمال و شرق کشور در گفت‌وگو با «خراسان» در واکنش به اظهارات مطرح شده در خصوص تاثیر صحرای قره‌قوم بر ایجاد وضعیت بحرانی آلودگی هوای مشهد در خرداد می‌گوید: افرادی که این حرف‌ها را می‌زنند باید بگویند چه مستنداتی دارند و بر چه اساسی این حرف‌ها را می‌زنند، مگر صحرای قره‌قوم دیوار به دیوار مشهد و کشور ماست؟ این آقایان که چنین حرف‌هایی را مطرح کرده‌اند تشریف ببرند و ببینند که اگر بخواهیم برویم به ترکمنستان باید از چه مسیری عبور کنیم، در این مسیر ارتفاعات هزار مسجد را داریم، پس چطور این ریزگردها به مشهد می‌آید؟ غلامعباس ارباب خالص می‌افزاید: این افراد باید مستندات علمی به ما ارائه دهند و پس از آن گروه‌های متخصص ایرانی و ترکمنستانی دور هم بنشینند و در این باره حرف بزنند، این گفته‌ها ادعاست، برای پیگیری باید مستند سازی شود. طبق هماهنگی که با معاونت بین‌الملل وزارتخانه صورت گرفته است، ما نامه‌ای به سازمان محیط زیست ارائه کردیم و در جلسات مشترک هم حضور داریم و از آن‌ها مستندات خواستیم تا نشست‌های تخصصی برای بررسی بیشتر موضوع برگزار شود و اگر به صورت دقیق و علمی به این نتیجه رسیدند، آن وقت می‌توان در سطح بین‌المللی پیگیری کرد. وی یادآور می‌شود: ما به اداره کل محیط زیست نامه‌ای دادیم و در خصوص حرف‌هایی که زده می‌شد، توضیح خواستیم ولی دستگاه متولی اصلی موضوع هنوز پاسخی به نامه ما نداده است. وی می‌گوید: آقایان انگار جغرافیا نخوانده‌اند یا نقشه‌ها را نگاه نکرده‌اند که می‌گویند این ریزگردها از قره‌قوم به سمت مشهد می‌آید! آقایان بروند و معضلات را پیگیری کنند، معضل ما هم اکنون دود و سرب و ترافیک است.

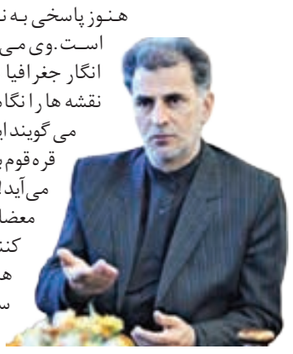

گزارش «خراسان» از تاثیر ریزگردهای خارجی در شمال شرق کشور، راهکارها و اقدامات انجام شده

ریزگردهای قره‌قوم تهدیدی برای هوای مشهد

محمدامین شرکت اول- هفته دوم خرداد بود که مردم مشهد و برخی دیگر از مناطق خراسان رضوی برای چند روزی وضعیت آلودگی بی‌سابقه‌ای را در هوای شهر خود تجربه کردند، به طوری که شاخص کیفیت هوای مشهد در برخی از ایستگاه‌ها به حدود ۳۵۰ نیز رسید و همین باعث اعلام وضعیت بحرانی در شهر و تشکیل کمیته اضطرار آلودگی هوای مشهد و تصمیم گیری هایی برای آن روزها شد. یکی از دلایل وقوع این وضعیت بحرانی، بنا به گفته مدیرکل سابق حفاظت محیط زیست خراسان رضوی کانون گردوخاک بیابان قره‌قوم در ترکمنستان بود.

■ **ماجرای قره‌قوم چیست؟**

«قره قوم» که معنی آن به فارسی «شن سیاه» می شود، نام بیابانی در منطقه آسیای میانه است که با توجه به وسعت ۳۵۰ هزار کیلومتر مربعی خودیکی از بزرگ‌ترین کویرهای شنی جهان به شمار می رود و حدود ۷۰ درصد از مساحت کشور ترکمنستان را نیز به خود اختصاص داده است. براساس اعلام کارشناسان محیط زیستی، بیشتر آثار زیان بار صحرای قره قوم ترکمنستان متوجه استان های خراسان رضوی، شمالی و گلستان است و پیش از این بارها ورود گردوغبار این منطقه از سوی کارشناسان محیط زیست گزارش شده است که آخرین نمونه آن در آلودگی شدید هوای مشهد در خرداد امسال نمود پیدا کرد. این بیابان که نواحی غربی، مرکزی و شمالی کشور ترکمنستان را در بر می گیرد از دریاچه آرال در شمال تا کوهستان های کپه داغ در جنوب و از رودخانه آمودریا در شمال شرق تا دریای خزر در غرب گسترش دارد. موضوع تاثیر ریزگردهای کانون گردوغبار قره قوم ترکمنستان در آسمان استان های ایران به ویژه خراسان رضوی و مشهد، سال هاست که نگرانی هایی جدی ایجاد کرده و شرایط پیش آمده در هفته دوم خرداد این نگرانی را بیش از پیش جدی کرد.

■ **اقدامات ناکافی ترکمنستان برای جلوگیری از گسترش بیابان**

دولت ترکمنستان برای بهبود وضعیت جغرافیایی سرزمین خود و جلوگیری از گسترش این بیابان در سال ۱۳۳۵ کانالی به نام کانال قره‌قوم را در این بیابان ایجاد کرد. این کانال به طول ۱۳۴۰ کیلومتر و عرض ۱۲۰ متر مقدار عظیمی آب از آمودریا در مرز شرقی ترکمنستان به دریای خزر در مرز غربی آن منتقل کرده و با این کار قرار بر کنترل پیشروی بیابان را داشته است که البته در کنار این وظیفه خود، تحولی نیز در حوزه اقتصادی ترکمنستان ایجاد کرد، به طوری که برخی کارشناسان این کانال را ستون فقرات اقتصاد کشاورزی این کشور می دانند. هر چند ایجاد کانال بزرگ آب در این بیابان توسط دولت ترکمنستان از سال های بسیار دور برای مقابله با بلند شدن ریزگردها انجام شد ولی این اقدام آن طور که باید و شاید نتوانسته است در مقابله با ریزگردهای این بیابان و همچنین بر استان های شمالی و شمال شرقی کشور ما تاثیر بگذارد. امروز بلند شدن گرد و غبار از این منطقه و ورود آن به آسمان استان‌های شمال و شمال شرق کشور از جمله خراسان رضوی که در همسایگی ترکمنستان قرار دارد، تهدیدی بزرگ به شمار می‌رود چرا که این پروژه کارایی قابل قبولی برای جلوگیری از انتقال این گردوغبارها نداشته است. البته دولتمردان این کشور با تلاش برای گازرسانی به برخی از مناطق روستایی و جلوگیری از مهاجرت روستاییان در این بیابان کمی با هدف بهبود اکوسیستم دشت «قره‌قوم» و رویش گیاهان صحرایی قدم برداشته اند، ولی این اقدامات تنها در سطح داخلی برای این کشور تاثیرات اندکی داشته و به هیچ عنوان در زمینه جلوگیری از اثرات فرا سرزمینی ناشی از گرد و غبار برخاسته از این بیابان، مفید نبوده است، اما نمی توان همین اقدامات اندک را هم نادیده گرفت.

■ **طرح ساخت دریاچه مصنوعی در مرکز بیابان قره‌قوم**

همچنین به گزارش فارس، در تابستان سال ۲۰۰۹ در ترکمنستان فاز اول دریاچه مصنوعی در بیابان قره‌قوم که ارزش آن حدود ۴ میلیارد دلار برآورد شده است، با حضور رئیس جمهور این کشور افتتاح شد و هم اکنون نیز اجرای فازهای دوم و احداث کانال‌های انتقال آب به این دریاچه به طرف هر پنج استان کشور ترکمنستان در حال احداث است. دریاچه مصنوعی که «دریاچه عصر طلایی ترکمن» نامیده می‌شود در منطقه «آک ایایلا» در منطقه بیابانی قره‌قوم ترکمنستان افتتاح شد. این دریاچه مصنوعی ۱۰۰ کیلومتر طول و ۲۰ کیلومتر عرض دارد و قرار است آب‌های زه‌کشی بسیاری از مناطق ترکمنستان به این دریاچه ریخته شود. این آب‌ها تاکنون در مناطق مختلف رها شده و باعث آلوده شدن و تخریب بخشی از محیط زیست منطقه شده بود. کار اجرای این طرح عظیم در سال ۲۰۰۰ آغاز شده و هم‌اکنون در حال ادامه است. البته از ایجاد منطقه حفاظت شده در بیابان عشق آباد در منطقه قره‌قوم هم می‌توان به عنوان یکی دیگر از اقداماتی که دولت ترکمنستان برای جلوگیری از پیشرفت بیابان انجام داده است نام برد. بنا به گفته رئیس جمهور این کشور، ایجاد این منطقه حفاظت شده نه فقط باعث حفظ اکوسیستم و منابع طبیعی دشت قره قوم می شود، بلکه به رونق گرفتن صنعت توریسم طبیعی در این کشور نیز مساعدت خواهد کرد.

■ **تسلیم در برابر ریزگردها**

حال وقتی به سراغ پیگیری اقداماتی که از سمت مسئولان کشورمان برای جلوگیری از تاثیر این گرد و غبار به هوای استان های مجاور این بیابان می رویم، متاسفانه نمی توانیم هیچ اقدام موثری را پیدا کنیم. تا حدی که معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان حفاظت محیط زیست کشور اواخر خرداد امسال در پاسخ به خبرنگار خراسان و واکنش به مطالبه عمومی برای اقدامات دولت به منظور مقابله با ریزگردهای خارجی در مشهد این پاسخ را ارائه داد که «فعلا نمی‌توانیم کاری کنیم!» عیسی کلانتری این را هم گفت که «خراسان رضوی ریزگردها و گردوغبار خارجی و داخلی دارد؛ برای مهار ریزگردهای با منشأ داخلی طبق برنامه پیش می رویم ولی برای ریزگردهای با منشأ خارجی که از ترکمنستان و افغانستان می آید، فعلا نمی توانیم کاری کنیم اما مقابله با ریزگردهای با منشأ داخلی در برنامه های دولت است.» این اظهار نظر که از بی برنامگی سازمان محیط زیست کشور برای مهاریکی از مهم‌ترین کانون های ریزگرد خارجی خبر می داد، واکنش دادستانی مشهد را نیز به همراه داشت و معاون دادستان عمومی و انقلاب مرکز استان خراسان رضوی در گفت و گویی با «خراسان» از پیگیری و مکاتبه دادستانی با وزارت امور خارجه برای مقابله با ریزگردهای خارجی در مشهد خبر داد. قاضی محمد بخشی محبی با تاکید بر این که موضوع محیط زیست، موضوعی نیست که مربوط به یک شهر، یک منطقه یا کشور باشد، گفت: تمام اقدامات در حوزه محیط زیست به هم مرتبط است و اگر اقداماتی را انجام دهیم مطمئنا تاثیر آن ممکن است به شهرهای مجاور و همجوار تسری یابد و شاید اگر بخواهیم صحبتی را که آقای رئیس سازمان حفاظت محیط زیست داشتند با دید مناسب تری بررسی کنیم، این است که خیلی زود و به سرعت نمی توانند در این زمینه کاری انجام دهند. وی تصریح کرد: ما با حوزه بین الملل وزارت امور خارجه و به ویژه نمایندگی وزارت امور خارجه در شمال و شرق کشور، مکاتبه کردیم که به نتایج مناسب و خوبی خواهیم رسید، همچنین مکاتباتی را نیز به عنوان حقوق عامه دادسرا و دادستانی با استانداری و نمایندگی وزارت امور خارجه داشتیم، رایزنی ها به خوبی پیش می رود و موضوع تا حدودی از مکاتبه فراتر رفته است و ان شاءا... شاهد این باشیم که تیم هایی از وزارت امور خارجه و حفاظت محیط زیست کشور با کشورهای همجوارمان در افغانستان و ترکمنستان بتوانند به جمع بندی مناسبی برسند. معاون دادستان مشهد تاکید کرد: از سوی دیگر یک سری از محققان نیز به دادستانی مراجعه کرده اند و طرح هایی را در خصوص کاهش آلودگی هوا و کنترل گرد و غبار کشورهای همسایه و همچنین گرد و غباری که از داخل استان بلند می شود، ارائه داده اند. وی موضوع آلودگی و گرد و غبار را دارای اهمیتی خاص دانست و یادآور شد: ما قانون هوای پاک را در سال گذشته داشتیم که اتفاقا تصویب شد و لازم الاجرا نیز هست. دادستان مرکز استان تاکید بسیار زیادی بر اجرای قانون هوای پاک دارد و تاکنون بیش از ۴۰ مکاتبه از دادستانی با اداره ها و نهادهای مختلف، نمایندگان مجلس، سازمان حفاظت محیط زیست کشور، شهرداری و پلیس راهور و به صورت ویژه با وزارت امور خارجه داشته ایم.

■ **اگر اقدامی صورت نگیرد ریزگردها تشدید می شود**

پس از بررسی ابعاد مختلفی از موضوع و اقدامات احتمالی صورت گرفته، به دنبال یافتن راهکارهای اساسی برای جلوگیری از پیشرفت و تشدید روزافزون عوارض ناشی از ریزگردهای خارجی در مشهد، با دکتر محمدتقی دستورانی، رئیس دانشکده منابع طبیعی و محیط زیست دانشگاه فردوسی مشهد گفت‌وگو می کنیم. دستورانی با بیان این که قره قوم، یک حوزه آبخیزی مشترک بین چند کشور است و بخش کوچکی از آن در ایران واقع شده است، می گوید: در واقع اکنون ما با یک سری بحران های اکو سیستمی مواجه هستیم. در این که چگونه به وجود آمده است باید اعتراف کرد که تمامی کشورهای حوزه صحرای قره قوم در این شرایط پیش آمده شریک هستند، هم ایران، هم افغانستان و هم ترکمنستان ولی تا کنون هیچ کاری انجام نشده و باعث شده به وضعیت تهدید کننده برسیم. وی یکی از عوامل تشدید اوضاع قره قوم را بحث سد سازی ها می داند و در این باره توضیح می دهد: در زمینه سد سازی کشور افغانستان سدهای متعددی ساخته که تاثیر گذارترین آن بر حوزه قره قوم سد سلماست و باعث کم شدن قابل توجه ورودی ها به این بیابان شده است. رئیس دانشکده منابع طبیعی و محیط زیست دانشگاه فردوسی در خصوص سهم ایران از به وجود آمدن چنین شرایطی نیز می گوید: ما نیز در پروژه هایی که منتهی به صحرای قره قوم بوده شرایط این منطقه و نیازهایش را در نظر نگرفته ایم. وقتی ما از بالا شرایط را به طور مناسب برای پایین دست در نظر نگیریم و حقابه های محیط زیست را رعایت نکنیم بروز پدیده ریزگرد ها تشدید خواهد شد.

■ **کانال قره‌قوم، عامل تشدید کننده، نه کنترل کننده**

این استاد و عضو هیئت علمی دانشکده منابع طبیعی و محیط زیست دانشگاه فردوسی یادآور می شود: چندی پیش که نقشه های آنلاین ماهواره ای را بررسی می کردم، خیلی واضح می شد تخریب شدید پوشش گیاهی در قره قوم را مشاهده کرد، بخشی از این وضعیت به دلیل بستن جریان های بالادستی حوزه قره قوم است و ما هم تا حدی برخی ورودی های این صحرا در قالب پروژه های کوچکی مسدود کرده ایم، افغانستان هم در این زمینه باشدت بیشتر اقدام کرده است که همه این مسائل تاثیر گذار است. وی می افزاید: هر منطقه ای که خشک شود و آب به آن نرسد دو اتفاق در آن جارخ خواهد داد، یکی از بین رفتن پوشش گیاهی به عنوان محافظ خاک است و دوم خشک شدن خاک در اکثر روزهای سال است، این خشکی سبب از هم گسستگی بافت خاک می شود و باد به راحتی می تواند ذرات آن را برداشت و به اطراف پخش کند، همانند اتفاقی که در صحرای عراق هم رخ می دهد و بر وضعیت هوای منطقه جنوب غربی ایران تاثیر بسیاری داشته است. وی می گوید: پیشنهاد من در مرحله اول، انجام طرح مطالعاتی جامع در این حوزه است، تا بتوان تغییرات در حقابه ورودی به این صحرا را بررسی کرد. دستورانی بحث ایجاد کانال در سرزمین ترکمنستان برای جلوگیری از گسترش بیابان را اقدامی تبلیغاتی با پررنگ بودن جنبه اقتصادی آن می داند و می افزاید: به صورت کلی یکی از عوارض ایجاد کانال های آب در مناطق خشک، تشدید اوضاع حاکم است، معمولا در مناطق خشکی مانند قره قوم که آب منتقل می شود، در مسیر خود به علت وجود املاح شور می شود و وقتی در مناطق حاشیه ای کانال پخش و تبخیر می شود، نمک حاصل از تبخیر بر بستر زمین باقی می ماند و این نمک وقتی با خاک مخلوط شود، باعث از بین رفتن چسبندگی خاک و افزایش برداشت ذرات توسط باد می شود و یکی از دلایل این که متخصصان امر با ایجاد کانال بین دریای خزر و خلیج فارس مخالفت می کنند این است که می گویند این کار می تواند نمک قابل توجهی را وارد منطقه ایران مرکزی کند و سبب ایجاد مشکلات شود.

■ **دیپلماسی، نقطه ضعف ما در چنین مسائلی است**

دستورانی ضمن تاکید بر این که ما در مدیریت کلان این حوزه تا کنون نقشی جدی ایفا نکرده ایم، می گوید: باید قبول کنیم که ما نیز بخشی از این حوزه هستیم و باید زودتر مشکلاتش را می دیدیم و همکاری مناسبی با دو کشور دیگر این حوزه ایجاد می کردیم. چرا که انتظار این است، بین ایران، افغانستان و ترکمنستان، ما باید با توجه به فراتر بودن در زمینه های دانش و اطلاعات، چنین پروژه هایی را رهبری می کردیم، در حالی که آن قدر تعلل کردیم که اکنون این بحران ها به صورت جدی مطرح شده است. این متخصص حوزه منابع طبیعی در توضیح اقداماتی که ایران باید برای کنترل اوضاع این منطقه پیش برد، می گوید: در کوتاه مدت باید ابتدا مناطقی که کانون برداشت گرد و غبار هست شناسایی شود و برای تثبیت آن اقدام کرد که بخشی از آن هم در ایران است و البته تاکید می شود که این راهکار کوتاه مدت است. وی تصریح می کند: یکی از کارهای موثری که ایران می تواند انجام دهد این است که از ورود آب به این حوزه جلوگیری نشود و علاوه بر آن از ورود رسوبات ریز همراه با آب به این منطقه جلوگیری شود، چرا که این صحرا به صورت مرتب توسط رسوبات ریزی که از دامنه ها به این منطقه سرازیر می شود، تغذیه می گردد. این دو راهکار می تواند موثر باشد اما کلیت مدیریت این موضوع راهکارهای فرا منطقه ای دارد و با توجه به شرایط مالی و علمی کشورهای ترکمنستان و افغانستان نمی توان انتظار اقدامات خاصی از سمت آن دو کشور داشت، پس با توجه به این شرایط راهکار اصلی استفاده از دیپلماسی در حوزه محیط زیست با این کشورهاست، موضوعی که متاسفانه تاکنون دیده نشده و اگر هم بوده به موفقیت نرسیده است. وی می افزاید: نمونه این موضوع را ما در سیستان هم داریم، به طوری که سیستان حقابه رسمی و مکتوب دارد ولی سال هاست که افغانستان به آن عمل نمی کند ولی این دیپلماسی در آن منطقه تاکنون نتوانسته توفیقی داشته باشد. وی ادامه می دهد: نه تنها از ما به عنوان بخش علمی کشور برای مطالعه روی این مسئله دعوتی صورت نگرفته است، حتی وقتی ما خودمان به دنبال پیگیری چنین مسائلی می رویم نتیجه ای از سمت مسئولان دریافت نمی کنیم. وی اظهار می کند: اگر حوزه قره قوم همچنان به همین وضعیت فعلی رها شود، قطعا ما باید منتظر هجوم شدیدتر گرد و غبار در بازه های زمانی کوتاه تری باشیم.

۱۰ سال گارانتی و بیمه
پلی کربنات
نماینده رسمی پلیمرطلایی یزد
تکنولوژی RFX مخصوص کلخانه
تک جداره - چند جداره - لانه زنبوری
۰۹۱۵ ۱۱۶ ۱۱ ۵۸
۰۵۱ ۳۶۶۶ ۲۵۵۵

آگهی دعوت به مجمع عمومی فوق العاده
شرکت کشت و صنعت توران طوس (سهامی خاص)
به شماره ثبت ۹۹۵۷ و شناسه ملی ۱۰۳۸۰۲۵۶۸۹۶
بدینوسیله از کلیه سهامداران محترم شرکت کشت و صنعت توران طوس(سهامی خاص) به شماره ثبت ۹۹۵۷ و شناسه ملی ۱۰۳۸۰۲۵۶۸۹۶ دعوت می گردد در جلسه مجمع عمومی فوق العاده که روز یکشنبه ۱۳۹۷/۰۵/۲۱ ساعت ۸ صبح در محل قانونی شرکت برگزار می شود حضور به هم رسانید.
دستور جلسه:
۱. انحلال شرکت
۲. تعیین محل تصفیه
۳. انتخاب مدیر تصفیه و امضای مجاز
۴. سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی فوق‌العاده باشد.
هیئت مدیره شرکت کشت و صنعت توران طوس

جدول سخت [شماره ۳۸۶]

طراح جدول: بیژن گورانی

افقی: ۱- حرف همراهی- مولفه- قهرمان ایرانی که هلندی ها را از خارک بیرون کرد- دالان ورودی خانه های قدیمی ۲- پسر گودرز در شاهنامه- ابزار اضافه قابل‌تعویض- کلمه پرسش- لباس تازه دوخته‌شده ۳- کتابی درباره فراز و فرود های فوتبال ایتالیا و آلمان از دید سیاسی نوشته الکساندر کولین و این ۴- هوو- نان شب‌مانده- نوزاد- فرمان سکوت ۵- نقصان- نوعی زغال سنگ- واحدی برای اندازه گیری طول- جواب سربالا ۶- مرکز جمهوری چک- پسران عرب- سیخکی- کامل ۷- مجموع دانه های پنبه و تارهای آن- از بخش های اوستا- ماه یازدهم فرنگی- با شدت و فوریت ۸- چرک زخم- از رسانه های چاپی- قتل سیاسی- پرتو پر قدرت نور تک رنگ ۹- رمانی نوشته جمال میر صادقی ۱۰- اتوماتیک- آهنگ ساز و پیانیست آلمانی- خاک- تازه و جدید ۱۱- زمخت و بدقواره- از جاذبه های گردشگری کیش- کاشف میکرب طاعون- افسار گسیخته.

عمودی: ۱- مظهر سفیدی- نوعی ماهی استخوانی آب های شیرین- انبار کشتی ۲- غزال- لقب شاهزادگان اتریش ۳- دختر کوروش هخامنشی- اعتیادآور ۴- پیوند یا رابطه متقابل میان چند چیز- بخش کوچکی از یک چیز ۵- بی درنگ- زن گندمگون ۶- رنگ تسکین ناراحتی های پوستی- گیاهی علفی و پایا از خانواده آلاله ۷- نشانه تیراندازی- سرشار ۸- اتاق داخل کشتی- گریزان ۹- از پنج دریاچه آب شیرین جهان- شکستگی در سنگ ۱۰- سخنان بیمار تب دار- راه و روش ۱۱- به گیتی به از ... پیشه نیست- رود مرزی ۱۲- از حروف الفبا- دماسنج ۱۳- کابیله- نیکوکاران ۱۴- شهری در شهرستان کاشان- پیغمبر ۱۵- تکبر و خودبینی- چراغ پیه سوز قدیمی ۱۶- سنگین- تنگی و باریکی ۱۷- گوارا- کنایه از آفتاب است ۱۸- جاده هموار و شن ریزی شده- واضح و آشکار ۱۹- اداره آگاهی در قدیم- فاضلاب ۲۰- مساوی- از مقاطع مخروطی- سال آذری.

حل جدول شماره ۳۸۵

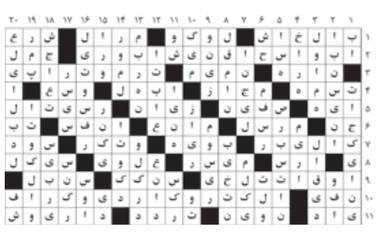

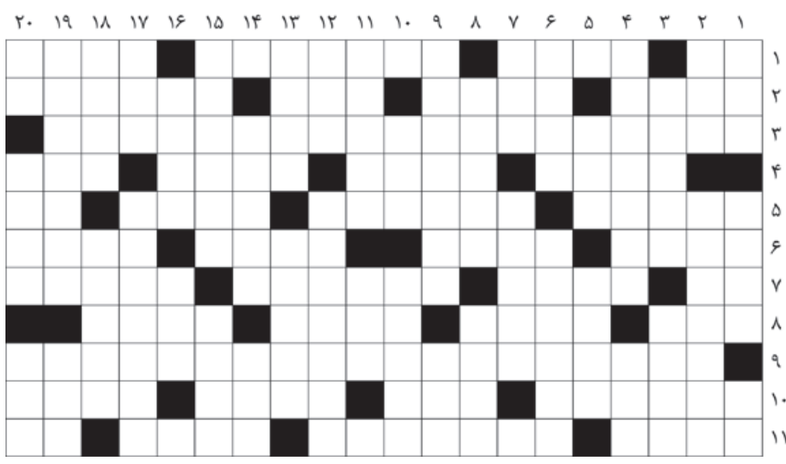

جدول متوسط [شماره ۷۱۷۶]

طراح جدول: امید موسوی

افقی: ۱- بی خانمان- شرکت بزرگی مرکب از چند شرکت دیگر که برای معاملات انحصاری تشکیل شود- کلمه تحسین ۲- چهره- خوشبخت- جعبه خارجی ۳- طلا- جاوید- غلاف شمشیر- صدمه- حرف فاصله ۴- پسوند شباهت- قابله- ضمیر وزنی- صندوقخانه- راه روشن ۵- خون بها- محکم و استوار- افضل- ایده ۶- صفه- سردار شجاع ایرانی که در زمان حمله اسکندر مدافع دربند پارس بود- روستا ۷- معدن- مشهور- خادم- آخرین سوره قرآن مجید ۸- بم‌ترین صدای موسیقی- واحد پول کشور مان در عهد قاجار- مزه دهان جمع کن- ساکن- روش ۹- نگاه خیره- قلعه- هستی- سازمان جهانی کشتی- دریا ۱۰- ارض- فیلم مورد علاقه کودکان- پیمانه ۱۱- مغاک- جزیره‌ای افسانه‌ای در اساطیر یونان- گیرنده امواج

عمودی: ۱- امل- کبیر ۲- ریشه اعداد ۳- بنیان- گیاهی با ساقه گوشتی و خوراکی- از حروف الفبای بیگانه ۴- چرک- کلمه تنبیه- بیهوشی ۵- مرد بلند همت و دلیر- اندک ۶- درختچه‌ای با برگ های بیضوی و گل های قرمز رنگ و میوه‌ای درشت با دانه های آبدار- تیز ۷- توانایی ها و داشته ها ۸- منقار پرنده- مهد دلیران- شانه ۹- دیدنی ارتش- نصف- اکنون ۱۰- استخوان پوسیده- جذاب ۱۱- بزرگان- پارچه براق ۱۲- اسب چاپار- پایتخت اروپایی- میوه بهاری ۱۳- درخت زبان گنجشک- قوی- شکوه‌گر جدایی ۱۴- خودداری ۱۵- بالین- زشت و ناپسند ۱۶- لباس شنا- شجاع ۱۷- از خوردنی ها- گرو- مگر ۱۸- ادراک- به مراد نرسیده- ضربه فوتبالی ۱۹- فقر ۲۰- نشانه و هدف- تباهی

حل جدول شماره ۷۱۷۵